

Klimaplan med riktig kurs

Line Henriette Holten Hjemdal, energi- og miljøpolitisk talskvinne i KrF

6. mai gjorde Bellona det regjeringen burde gjort. De la frem en klimaplan som viser hvilke tiltak som må settes i verk for å oppfylle våre klimamål i 2020.

Midt i juli blir det halvannet år siden avtalen om klimaforliket ble inngått. Seks partier, alle unntatt FrP, inngikk en avtale som kan bli historisk, så fremt den blir gjennomført. Norge skal frem til 2020 kutte utslipp med 15-17 millioner tonn CO₂-ekvivalenter, i forhold til referansebanen når skog er inkludert. I avtalen lå det også konkrete tiltak som regjeringen fikk i oppdrag å følge opp. Det kan diskuteres hvor radikalt et slikt mål er i forhold til behovet. Men det vil representere en kraftig kursendring på utslippskurven som i flere tiår bare har pekt oppover.

Bellona vil gå hardere til verks. I Bellonas klimaplan foreslår de kutt på 30 % i 2020 i forhold til 1990-nivå. De foreslår videre at Norge skal være karbonnøytralt i 2020, mens klimaforliket legger opp til dette i 2030. I følge planen skal Norge være et nullutslippsamfunn 2040, for så å bli karbonnegativt innen 2050.

Bellona har bedt KrF om innspill til planen. I det følgende vil jeg gi en tilbakemelding på hovedlinjene i rapporten. KrF støtter i all hovedsak rapporten og dens anbefalinger. Vi har ikke de samme måltallene som Bellona når det gjelder prosentmål og årstall i vårt program. KrF har for neste periode programfestet et radikalt mål om å redusere Norges utslipp ned til 35 millioner tonn CO₂-ekvivalenter innen 2020. Det vil si om lag samme målsetning som Bellonas mål om 30 % kutt fra 1990-nivå. Uansett er den store utfordringen å forandre Norge til et lavutslippsamfunn i løpet av en generasjon.

Utslippene i Norge stiger. Det er bare forbigående lavkonjunktur som har gjort at utslippene enkelte år har gått ned. I desember møtes verdens regjeringer til klimatoppmøte i København. Kutt i rike land er selve nøkkelen til å få med utviklingslandene på avtaler som gjør at de globale utslippene kan gå ned. Derfor er det alvorlig at regjeringen forholder seg passiv, ett og et halvt år etter at Stortinget i klimaforliket ble enige om å kutte Norges utslipp med 15-17 millioner tonn CO₂-ekvivalenter innen 2020.

Det er etter KrFs mening behov for mer aktiv politikk overfor landbrukets utslipp av klimagasser. Det er videre behov for fortsatt å utfordre prosessindustrien til ytterligere kutt. Det vil også bli nødvendig å rense punktutslipp i industrien, slik Bellona også foreslår.

Over 70 % av de norske utslippene skyldes imidlertid bruk av fossil energi. Derfor må vi erstatte fossil energi med fornybar energi. Her er noen grep som må tas:

Personbilparken må elektrifiseres, med biodrivstoff som et viktig supplement. Som Bellonas rapport viser så tar utskifting av bilparken lang tid. Det er derfor viktig med tidlige tiltak. Det er gledelig å se at Bellona og KrF er enige om at en miljøbilpremie er veien å gå for øke utskiftingstakten.

Oljefyring i bygg er sannsynligvis det enkleste. Dersom det allerede nå varsles et forbud i 2020, vil alle ha god tid til å forberede seg på dette.

Oljevirkosomheten står for 27 % av utslippene og må ta store kutt hvis målene skal nås. Elektrifisering må bli hovedregelen for nye felt. Olje- og energiministeren må dessuten være våken i timen og sørge for at alle felt med ombygginger og restruktureringer legger elektrifisering til grunn.

Slik norsk energipolitikk styres i dag, skjer dette uten en helhetlig strategi. Derfor har ikke de aktuelle regionene i landet nødvendigvis nok produksjon og nettkapasitet til å forsyne sokkelen med nok

energi. Det viser betydningen av langsiktig planlegging. KrF har foreslått i Stortinget at det må lages en energi- og klimaplan for å oppfylle klimamålene innen 2020. En utfordring til det videre arbeidet med Bellonas plan, vil være å se på måten OED styringsform overfor NVE og Statnett er egnet til å gjennomføre så radikale og raske endringer i energiforsyningen som det nå kreves i løpet av 10 år. Det gjelder blant annet planleggingen av utviklingen av sentralnettet, og planlegging av tilstrekkelig fornybar produksjon i de delene av landet som vil ha størst behov, for eksempel for å forsyne sokkelen med strøm.'

Det er behov for en helhetlig tenkning om energi, produksjon, overføring og forbruk, til erstatning for den rene sektorvise tilnærmingen som har preget norsk klimapolitikk så langt. Tilstrekkelig fornybar energi og nett, og større gjennomføringskraft i CCS-prosjektene, er noen hovedpunkter i en helhetlig energi- og klimaplan som KrF foreslår.

Noen refleksjoner rundt et par viktige problemstillinger. Bellona har stor tro på CCS. KrF er enige i at det er helt nødvendig for å møte klimautfordringen. Samtidig må vi diskutere hvordan vi kan presse frem en langt raskere overgang til fornybarsamfunnet, som er den varige løsningen på lengre sikt. Og det vil over tid bli nødvendig å diskutere vår og ta den vanskelige diskusjonen om vår og andre lands fossile energiutvinning. CCS må brukes aktivt for å redusere utslipp, men det må heller ikke bli et hinder for overgangen til fornybarsamfunnet.

Bellona mener Norge skal være karbonnøytralt i 2020. Siden nullutslipp skal nås i 2040, må dette oppnås ved kjøp av kvoter eller utslippskreditter i utviklingsland. Med tanke på de betydelige problemer som er påvist med mange prosjekter under den grønne utviklingsmekanismen, så er det viktig å diskutere hvordan dette skal håndteres i fremtidige internasjonale klimaavtaler, og hva som er den mest effektive og ryddige måten Norge kan bidra til kutt i utviklingsland på.

Vi har en meget tøff jobb foran oss, i første omgang frem til 2020. Bellona har lagt et godt grunnlag gjennom sin klimaplan. Regjeringen arbeider også med en plan. Første punkt i denne synes å være å unngå at klima blir et viktig tema i valgkampen. Vi er mange som har en annen plan.